

Zápis samostatne hospodáriaceho roľníka do evidencie

Jednu z foriem podnikania fyzických osôb tvoria samostatne hospodáriaci roľníci. Ide o osobitný typ podnikania v poľnohospodárskej výrobe vykonávaný podnikateľom (fyzickou osobou) osobne alebo pomocou iných osôb. Právnu úpravu v tejto oblasti predstavuje **zákon č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov** v znení neskorších predpisov (**zákon č. 219/1991 Zb., ktorým sa dopĺňa zákon č.105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov**), ktorého základným účelom je zjednodušenie prevádzkovania poľnohospodárskej činnosti pre fyzickú osobu. **Samostatne hospodáriaci roľník vykonáva poľnohospodársku výrobu vo vlastnom mene, na vlastný účet a zodpovednosť.**

Samostatne hospodáriacim roľníkom je podnikateľ, ktorého činnosť spočíva vo vykonávaní poľnohospodárskej výroby vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách. Ide najmä o činnosť fyzickej osoby, ktorá:

a) vyrába výrobky poľnohospodárskej výroby za účelom získania trvalého zdroja príjmov, najmä ich predajom, prípadne,

b) vykonáva úpravu alebo iné spracovanie svojej poľnohospodárskej produkcie; pokiaľ treba na túto činnosť súhlas podľa osobitných predpisov, len s týmto súhlasom, alebo,

c) poskytuje príležitostne práce alebo výkony v súvislosti s poľnohospodárskou výrobou, pri ktorých využíva prostriedky a zariadenia slúžiace poľnohospodárskej výrobe, spravidla v čase, keď sa pre túto výrobu plne nevyužívajú, alebo dobýva nevyhradené nerasty.

Založenie podnikania samostatne hospodáriaceho roľníka

1. Občan, ktorý sa rozhodol podnikat' ako samostatne hospodáriaci roľník, musí v prvom rade navštíviť **obecný úrad, v mieste kde sa nachádzajú jeho pozemky** alebo pozemky ľudí, s ktorými uzatvoril právoplatné nájomné zmluvy. Nemusí teda podnikat' na vlastnej pôde, pôda môže byť aj prenajatá. Najskôr musí získať osvedčenie na základe ohlásenia o zápise do evidencie samostatne hospodáriacich roľníkov na základe vyššie spomínanej registrácie na obecnom úrade. **Svoju činnosť môže samostatne hospodáriaci roľník začať vykonávať po obdržaní Osvedčenia o zápise SHR. Na obecný úrad je potrebné doniesť:**

- občiansky preukaz,
- vyplnenú žiadosť o registráciu samostatne hospodáriaceho roľníka a Prílohu č.1 (len pre potreby KS ŠÚ SR),
- doklad o vlastníctve alebo prenajatí pozemku (list vlastníctva/nájomná zmluva),
- doklad o osobitnom povolení, alebo oprávnení, pokiaľ sa k určitému druhu činnosti podľa osobitných predpisov vyžaduje (napr. ak ide o podnikanie na poľnohospodárskej pôde – doklad o hydromelioračných zariadeniach v pôde, t. j. či sa v pôde nachádzajú alebo nenachádzajú zavlažovacie systémy.)
- peňažné prostriedky v hotovosti, konkrétne 6,50 € za zápis do príslušnej evidencie, ktoré je potrebné zaplatiť priamo v pokladni obecného úradu.

Upozornenie: Činnosť samostatne hospodáriaceho roľníka nie je živnosťou, z toho dôvodu nemusí podnikateľ navštíviť živnostenský úrad a vybavovať živnostenské oprávnenie. Stačí preto vyššie uvedená registrácia na obecnom úrade.

Doba vybavenia: do 30 dní.

2. Následne podnikateľ (SHR) písomne požiada **štatistický úrad** (v krajskom meste) o pridelenie identifikačného čísla = IČO. Vyplní žiadosť (Príloha č.2), ktorú nájde na internetovej stránke Štatistického úradu (<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=775>) a zaplatí správny poplatok.

Osoba, ktorá podniká ako samostatne hospodáriaci roľník musí mať pridelené IČO.

V žiadosti sa otázka, či má alebo nemá žiadateľ IČO týka prípadov, keď uvedená osoba už podniká v inej oblasti a má už pridelené IČO na už vykonávanú inú podnikateľskú činnosť. Uvedená kolónka sa teda netýka žiadateľa o vydanie osvedčenia na SHR, pretože IČO mu prideli ŠÚ **až po vyplnení uvedenej žiadosti na SHR.**

V žiadosti o vydanie osvedčenia na SHR sa pod pojmom „**iné výkony**“ (okrem rastlinnej, živočíšnej a kombinovanej výroby) myslí hospodárenie na vode alebo hospodárenie v lese.

3. Po pridelení IČO sa SHR registruje na príslušnom **daňovom úrade** podľa trvalého pobytu. Na základe žiadosti o registráciu mu je pridelené daňové identifikačné číslo (**DIČ**).

Ak bude mať SHR zamestnancov musí sa registrovať aj na daň zo závislej činnosti. Prípade ak sa chce stať SHR dobrovoľným platiteľom DPH, je potrebná registrácia aj na túto daň. (Povinnosť registrácie na DPH až po splnení obratu v zákonom stanovenej výške za posledných 12 mesiacov.)

4. Ak bude mať podnikateľ (SHR) zamestnancov, musí sa tiež registrovať v **sociálnej poisťovni, zdravotnej poisťovni a na daňovom úrade** (kvôli dani zo závislej činnosti). V opačnom prípade, keď podnikateľ nebude zamestnávať zamestnancov, musí sa pri začatí uvedeného typu podnikania zaregistrovať len v zdravotnej poisťovni.

Tlačivá na stiahnutie:

Žiadosť o zápis samostatne hospodáriaceho roľníka (SHR) do evidencie v zmysle zákona č.219/1991 Zb.

Príloha č.1 (len pre potreby KS ŠÚ SR)

Príloha č.2 Vzor žiadosti o pridelení IČO